

Vastastikuse mõistmise ja koostöö memorandum

EESTI VABARIIGI HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI,

EESTI VABARIIGI MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI ja

EDTECH ESTONIA MTÜ (edaspidi „osapooled”) vahel

Osapooled lähtuvad ühisest arusaamast, et:

1. haridus- ja noorsootöösutused kasutavad üha enam haridustehnoloogia¹ lahendusi, sh vastavaid digitaalseid haridusteenuseid, mis loovad eeldused haridussüsteemi kvaliteedi tõusuks;
2. kiiresti areneva digitehnoloogia pakutavate võimaluste nutikas kasutamine vajab mittetulundusliku, avaliku ja era sektorite vahelist koostööd tehniliste, sh andmevahetuse standardite kokku leppimiseks ning digitaalsete haridusteenuste loomise ja osutamise kestliku kvaliteedisüsteemi loomiseks;
3. innovaatiliste haridusteenuste loomiseks vajalik sektorite vaheline koostöö vajab omakorda avatud ettevõtluskeskkonda, mis soodustaks nende teenuste kiiret turule tulekut ja uute nutikate teenuste katsetamist ning väldiks avaliku sektori poolset kaubamärkide ja tehnoloogiate lukustumist;
4. Eesti väga hea maine hariduse ja e-riigina ning võimalus luua ja katsetada kiiresti uusi nutikaid haridusteenuseid annab Eesti ettevõtetele olulise konkurentsieelise rahvusvahelisel turul;
5. Eesti haridustehnoloogia ettevõtete rahvusvaheline edu toob läbi suurenenud kliendibaasi omakorda Eestisse vajalikke kogemusi ja praktikaid ning võimaldab kaasata kapitali välisturgudelt haridusteenuste arendamiseks

ning on jõudnud alljärgnevale kokkuleppele:

ARTIKKEL 1. EESMÄRGID

Vastastikuse mõistmise ja koostöö memorandumi eesmärgiks on luua Eestis osapoolte koostöös arenev ja kestlik digitaliseeritud õpikeskkond (ökosüsteem), mis koosneb nutikatest digitaalsetest haridusteenustest, organisatsioonilistest kokkulepetest, regulatsioonist ja tehnilistest standarditest. Loodav ökosüsteem peab võimaldama ellu viia haridusstrateegilisi ning haridus- ja noortevaldkonna arengukavade eesmäärke. Eestis loodud digitaliseeritud haridusteenused sh e-õppematerjalid on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised ja Eesti riik toetab nende turundamist.

Osapooled on leidnud, et selleks on vaja:

1. uuendada, täiendada ja jooksvalt ajakohasena hoida digitaliseeritud õpikeskkonna ühiseid tehnilisi, sh andmevahetuse standardeid ja kvaliteedinõudeid ([haridusvaldkonna koosvõime raamistik](#));

¹ Haridustehnoloogia ühendab endas tehnoloogia ja pedagoogika, püüdes rakendada tehnoloogiad, et edukalt lahendada haridusvaldkonna väljakutseid. Haridustehnoloogia valdkonnaks on õppimist soodustav inimestevaheline interaktsioon (nt õpilase ja õpetaja vahel), andmed (nt testitulemused, õpitarkvara) ning vahendid (nt tahvel, arvutid). Valdkonna tegevusteks on õpivajaduste analüüsimine, õppematerjalide ja –meetodite koostamine ning nende kasutamine töös õppijatega, tulemuste hindamine ning kõigi nende protsesside juhtimine (Allikas: Haridusleksikon 2013).

2. arendada ja hallata ühiselt õpiraja taristu keskseid komponente ja kindlustavaid süsteeme;
3. välja töötada rahastusskeem, mille alusel olemasolevaid ressursse kasutatakse kuluefektiivselt digitaliseeritud haridusteenuste, sh digiõppevara ostmiseks haridus- ja noorsootööstutustele vastavalt nende tegelikule kasutusele ning mõjule õppimisel ja õppetöö korraldamisel;
4. ajakohastada õpikeskkonda toetav õigusruum õpikogemuse andmete ja andmetel töötava tehistaibu kasutamiseks digitaliseeritud haridusteenustes;
5. uuendada strateegiaid, poliitika ja reegleid, et suurendada ettevõtetel võimalusi pakkuda digitaliseeritud haridusteenuseid, sh e-õppematerjale Eesti haridus- ja noorsootööstutustele;
6. koostöös rahvusvaheliselt turundada Eestis loodud ja kasutatavaid digitaalseid haridusteenuseid.

ARTIKKEL 2. ÖKOSÜSTEEMI ARENDAMISE JA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED

Põhimõtted, millest lähtutakse:

1. Digitaliseeritud õpikeskkonna (ökosüsteemi) ülesehitus lähtub tehniliselt mikroteenuste arhitektuurist² mis soodustab haridustehnoloogiliste teenuste paljusust ja sidestatust ning pakub sihtrühmale valikuvabadust.
2. Valik haridustehnoloogilise lahenduse või digiteenuse kasutamiseks tehakse võimalikult lähedal tegelikule kasutajale (õppija, õpetaja, juhendaja, haridus- ja noorsootööstutus, koolipidaja jt).
3. Terviklikkus kasutajale tagatakse läbi pakutavate teenuste koosvõime, tuginedes turvalisele andmevahetusele.
4. Digitaliseeritud õpikeskkonna (ökosüsteemi) andmeid käsitletakse avaandmetena, kui õigusaktid ei ütle teisiti.
5. Digitaliseeritud õpikeskkonna (ökosüsteemi) arendamisel eelistatakse turul arendatavaid ja täisteenusena pakutavaid valdkonna arhitektuuri- ja koosvõimeraamistikuga kooskõlas olevaid täisteenuseid.
6. Haridus- ja Teadusministeerium korraldab vaid õigusaktides ettenähtud andmekogude arendamist ja haldamist.
7. Haridus- ja Teadusministeerium või tema valitsemisala asutus korraldab digitaliseeritud õpikeskkonna (ökosüsteemi) jaoks vajaliku tehnoloogilise lahenduse arenduse ja halduse vaid juhul, kui turul vastavat teenust ei ole, kuid see on vajalik haridusteenuse kättesaadavuse või terviklikkuse tagamiseks. Tehnoloogilise lahenduse planeerimisel peaks silmas pidama võimalust arendatav tehnoloogiline lahendus võimalikult kiiresti muuta turul pakutavaks teenuseks.
8. Valdkondlike turutõrgete tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks erinevates teenuste niššides teevad mittetulundus-, era ja avalik sektor partneritena koostööd, tasakaalustades osapoolte huve.
9. Mittetulundus- ja erasektorile tagatakse kindlus haridustehnoloogiliste teenuste arendamiseks ja pakkumiseks nõ valgusfoori põhimõttel, jagades sektorite rollid haridustehnoloogiliste lahenduste arendamisel:
 - 9.1. punane tsoon – riigi peetavad andmekogud ja osutatavad teenused, mis on riigi vastutusel ning mille arendamise ning arenduste tellimisega tegeleb riik (ministeeriumide kaudu);

² Mikroteenused on tarkvaraarendamise tehnika - teenusorienteeritud arhitektuuri stiili variant – mis struktureerib rakenduse lõdvalt sidestatud teenuste kogumina.

- 9.2. kollane tsoon – teenused, mille kuuluvus ei ole selge. Osapooled kohtuvad regulaarselt, et arutada läbi haridusteenuste arendusvajadused ja investeringute plaanid, ning lepivad kokku loodavate haridustehnoloogiliste lahenduste ning teenuste arendamise vastutuse;
 - 9.3. roheline tsoon – lõppkasutajale suunatud teenused, mida saab pakkuda mittetulundus- ja erasektor ja kus keskse teenusepakkuja rolli riik ei täida. Riigi roll on kindlustada laiemalt teenuste kättesaadavus ja valikute tegemiseks vajalik otsustusvõimekus ning vajalik ressurss teenuse soetamiseks võimalikult nende tulemuslikkuse hindaja lähedal.
10. Eksporditegevuste läbiviimisel lähtuvad osapooled arusaamisest, et:
- 10.1. iga teenusepakkuja vastutab oma teenuse ekspordi müügitegevuse eest ise;
 - 10.2. EdTech Estonia vastutab teenusepakkujate ekspordivõime arendamise eest (haridusspetsiifilised eksporditeemalised koolitused, teenusepakkujatel info ja ettepanekute kogumine jmt);
 - 10.3. Haridus- ja Teadusministeerium korraldab tugiteenused teenusepakkujate ekspordivõime kasvatamiseks (vastavalt eksporditeenuste tegevuskavale) kaasates tegevustesse teisi haldusalasid.
11. EdTech Estonia liigub ökosüsteemi toetavate tegevuste pakkumise osas finantsilise autonoomia suunas, et lähitulevikus tekiks suutlikkus oma põhitegevusi riigi rahalise toeta ellu viia.

ARTIKKEL 3. LÕPPSÄTTED

1. Käesoleva vastastikuse mõistmise ja koostöö memorandumis seatud kokkulepete saavutamiseks kaasatakse valdkonna arendamiseks teisi huvipooli, kelleks võivad olla Välisministeerium, Sotsiaalministeerium, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, Haridus- ja Noorteamet, teadus- ja arendusasutused jt.
2. Käesolev vastastikuse mõistmise ja koostöö memorandum jõustub selle allkirjastamisel kõigi osapoolte poolt ja kehtib allkirjutamise hetkest alates viis aastat. Memorandum ei too pooltele kaasa rahalisi kohustusi ega anna osapooltele nõudeõigusi.
3. Korrapäraselt ja vähemalt kord aastas kohtuvad osapooled selleks, et vahetada arvamusi käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi sätete praktikas rakendamise teemal ning arutada nende võimalikku parandamist või memorandumi kokkulepete muutmist.
4. Käesolevat vastastikuse mõistmise memorandumit võib muuta või täiendada kõigi osapoolte vastastikusel kirjalikul kokkuleppel ja see on avatud allkirjastamiseks täiendavatele partneritele.
5. Osapooled võivad käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi lõpetada ühe osapoole ettepanekul, esitades teisele osapoolele sellekohase kirjaliku teate vähemalt üks kuu ette.

EELTOODU KINNITUSEKS on osapoolte esindajad allkirjastanud käesoleva vastastikuse mõistmise ja koostöö memorandumid.

Digiallkirjastatud Tallinnas 2022. aastal.

EESTI VABARIIGI HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI nimel kantsler Kristi Vinter-Nemvalts

EESTI VABARIIGI MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI nimel ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna asekancler kantsleri ülesannetes Kristi Talving

EDTECH ESTONIA MTÜ nimel juhatuse esimees Märt Aro